

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Cur virgines dicantur sequi Agnum, quocunque ierit? Hi sequuntur Agnum,
quocunque ierit. Sectio VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

nymus in epist. ad Latam de institutione filie: *Præterea, inquit, nobilissima quondam femina iubente viro Hymetio, qui patruus Eustochij virginis fuit, habitum eius, cultumq; mutavit. Neglectum crinem mundano more texuit, sibi vincere cupiens, & virginis propositum, & matris desiderium: & ecce tibi eadem nocte cernit in somnis venisse ad se Angelus terribili voce minitans panem, & hac verba frangentem. Tu ne ausa es viri imperium præferre Christa: tu caput virginis Dei tui sacrilegus attrectare manibus? quæ iam nunc arescent, videntur excruciatæ, quia feceris, & finito mense quinto ad inferna duceris. Sin autem persecuteris in scelere, & marito simul orbaberis, & filius. Omnia per ordinem expleta sunt, & seram misera penitentiam velox signavit interitus. Sic valescitur Christus visitatores templi sui, sic gemmas, & pretiosissima ornamenta defendit. Hæc Hieronymus.*

V. Denique aduertendum ex D. Chryl. serm. de Ascens. Domini, primitias, quæ à Deo expetuntur, esse fructum non imperfectum, & imbecillum, sed validum, & fortem: id quod probat ex Leuit. 19. vbi de primis fructibus, quos Hebræi statim post ingressum in terram promissionis collecturi erant, dicitur. *Quando ingressi fueritis terram, & plantaueritis in ea ligna pomifera, auferetis præputia eorum: poma quæ germinat, immunda erunt vobis. Quarto autem anno omnium fructus eorum sanctificabitur laudabilis Domino, quinto autem anno comedetis fructus: & clarius iuxta Septuag. interpretes: Tribus annis depurgabitur fructus eius. Quarto autem anno fructus sanctus erit Domino. In quem locum D. Chryl. docet primitias fructuum terræ promissionis non fuisse quolibet primos fructus, sed perfectos, & validos, & idcirco præcepisse Dominum, ut fructus quarti anni sibi offerrentur: ne verò quisquam, priusquam ipse, eius terræ fructibus vesceretur, simul iussisse, ne populus trium præcedentium annorum poma comeret. Fide, inquit, legi conditoris prudentia fructum primum nec manducari permittit, ne ante Deum quisquam es percipisse videatur: nec offerri concepit, ne Deo immaturus offeratur: sed, Dimitte, inquit, quia primus est, nec offeras, quia oblatione nondum dignus est. Hæc ille. Ex quo licet colligere eam tantum integritatem mentis & corporis primitiarum nomen mereri, quæ perfecta est, eamque illibatam omnino debere esse ab hominibus, ut Deo offerri possit.*

Cur virgines dicantur sequi Agnum, quocumque ierit?

Hi sequuntur Agnum, quocumque ierit.

SECTIO VII.

I. Illud etiam mirum de virginibus Ioannes commemorat, quod sequantur in Cælo Agnum, quocumque ierit, quod sane sicut commendationem virginitatis eximiam, ita non mediocrem difficultatem continet, si ut omnino fatendum est, aliquid proprium, & peculiare virginibus his verbis Ioannes complectitur: nam si communis hæc est omnium beatorum prærogatiua, non erat, cur eam Ioannes tanquam laudem aliquam eximiam virginibus tribueret. Id quod etiam Ecclesia videtur intellexisse, cum in festo virginum canit.

*Quocumque pergis, virgines
sequuntur, atque laudibus
Post te canentes cursitant,
Hymnosque dulces personant.*

D. Gregor.
Nazianz.
D. August.

Et Greg. Naz. catmine de virginitate de virginibus loquens, cum ait:

*Se chorus ingens,
Carpere quem nequeas, Regem letissimus ambit,
Cælestis, studioque omni Deus esse laborans.*

D. Aug.

D. Augustinus libro de sancta virginitate capite vigesimo septimo, quem sequuntur interpretes Primasius, Arethas, & alij, docet his verbis significari virgines habere in celo peculiaria quaedam gaudia, quae ceteris beatis non dantur, eo quod sequantur Agnum, quo cumque ierit, id est, Christum in omni genere virtutum imitentur: reliquos vero sanctos, qui virgines non sunt, sequi quidem Agnum, sed non quo cumque ierit, quoniam in virginitate sequi non possunt, cum virginitas semel amissa recuperari non possit. Itaque sequi agnum, non quo cumque ipse ierit, sed quo cumque ipsi potuerint. Sed audiamus ipsum Augustinum. *Quo*, inquit, *reputamus hunc Agnum? quod nomen eum sequi vel amaret, vel valeat, nisi vos. Quo* *putamus vos ire: in quos saltus, & prata: ubi credo sunt grandia gaudia, non gaudia seculi hu-* *ius, nec gaudia, qualia in regno Dei ceteris non virginibus erunt: sed a ceterorum omnium gau-* *diorum sorte distincta: non sunt eadem non virginum, quantum Christi, nam sunt alia alia, sed* *nulla talia, sic in haec sequimini agnum: quia & Agni care utique virgo. Quid est enim sequi,* *nisi imitari? Multa in illo ad imitandum omnibus proponuntur: virginitas autem carnis non om-* *nibus: non enim habent, quid faciant, ut virgines sint, in quibus iam factum est, ut virgines non* *sint. Sequuntur itaque Agnum ceteri fideles, qui virginitatem corporis amiserunt, non quo-* *cunque ierit, sed quousque ipsi potuerint: possunt autem ubique praeterquam cum in decore vir-* *ginitatis incedit. Christus enim passus est pro nobis vobis reliquens exemplum, ut sequamini ve-* *stigia eius. Certe iam coniugati possunt ire per ista vestigia, etiamsi non perfecte ponentes pedes,* *verumtamen in eis se semitae gradientes. Sed ecce ille Agnus graditur itinere virginali, quo-* *modo post eum ibunt, qui hoc amiserunt, quod nullo modo recipiunt: Vos ergo, vos ite post eum vir-* *gines, quia propter hoc bonum sequimini eum, quo cumque ierit. Haec tenus Augustin.*

Primas.
Areth.

D. August.

Virgines pe-
culiaris in
celo habent
gaudia.

1. Pet. 2. 22.

In qua quidem interpretatione ille scrupulus adhuc eximendus superest. Nam quemadmodum reliqui sancti veluti Martyres, qui virgines non sunt, non possunt sequi Agnum, quo cumque ierit, scilicet cum graditur itinere virginali: ita & ipsi quoque virgines, qui Martyres non fuerint, non possunt sequi Agnum, quo cumque ierit, scilicet cum graditur itinere sanguineo martyrij: quare non facit vna virginitas, ut virgines Agnum sequatur, quo cumque ierit. Huic dubitationi responderi potest, illud esse discrimen inter reliquos sanctos ex vna parte, & virgines ex altera, quod virgines possunt omnium reliquorum sanctorum praerogatiuis, titulisque decorari: reliqui vero sancti, qui virginitatem amiserunt, virgines esse non possunt: atque adeo virgines posse sequi Agnum, quo cumque ierit, reliquos non posse. Verumtamen illud huic responsioni officit, quod non dicat Ioan. Possunt sequi agnum, quo cumque ierit, sed, *sequuntur Agnum, quo cumque ierit*: perspicuum est autem non omnes virgines Martyres esse. Accedit, quod Ioannes loquitur de felicitate, quam virgines, qui Antichristi temporibus permanserint, post obitum suum in caelo obtinebunt, eorum enim gloria sempiterna describere est aggressus, ut fideles illius temporis ad omnem virtutem, & praecipue castitatem animaret. At quis non videt virgines, qui Martyres non fuerint, postquam cum Christo in caelo regnauerint, Martyres esse non posse: atque adeo Virgines, de quibus loquitur Ioannes non solum iuxta expositionem Augustini non sequi Agnum, quo cumque ierit, sed nec etiam sequi posse?

II.
Insuper du-
bitatio.

Solutio.

Duplicem responsionem affert Franciscus Ribera in comment. huius loci. Vna est, virgines sequi Agnum, quo cumque ierit, quoniam in virginum multitudine omnia virtutum merita inveniuntur: multi enim erunt Martyres, Doctores, Pre-lati, aliique titulis insignes, qui tam omnes in reliquis sanctis, qui virgines non fuerint inueniri non poterunt. Altera est, eos tantum virgines hoc loco accipiendos esse, qui cum integritate animae, & corporis omnes omnino virtutes coniunxerint. Possumus etiam tertia addere, quoniam in virginitate genus quoddam martyrij

III.
Franc. Rib.
In virginum
multitudine
omnia virtu-
tum merita.

continetur, vt iam supra ex Hieronymo docuimus, adhuc peculiare esse virginibus sequi Agnum, quocūque ierit, cum omnes eius virtutes æmulari suo modo possint, quod de aliis sanctis, qui virgines non fuerint, dici non potest: cum reliquis virtutibus non contineatur virginitas. Caterū planior ea nobis videtur expositio commemorari his verbis à Ioanne peculiare quoddam virginum priuilegium, qui agnū in cælo semper, quocūque ierit, comitentur, & prosequantur, nihilque aliud significari, quàm Agnū virginibus præcipuè delectari, ita vt à suo latere eos nunquam velit discedere. Scilicet sequuntur Agnum, quocūque ierit tanquam Regum citharædi, quos Princeps ille cælestis solet secum ad suā, suorumque omnium oblectationem ducere. Sicut igitur Reges, ac Principes, quocūque eunt, ducere solent secum citharædos, ita Christus semper secum Virgines. Quæ sanè ratio innuitur à Ioanne: nā postquam Virgines citharædos, citharædique appellasset, dixissetque vidisse se illos cum Agno pulsantes citharas, & canentes, pauld post subiunxit: *Hi sequuntur Agnum, quocūque ierit.* Peculiare etiam priuilegium Virginum agnoscit hoc loco auctor libelli de laude virginum tatis, qui inter opera D. Hieronymi circumfertur. *Sequitur, inquit, Agnum quocūque ierit, quia nullus ei locus in illa cælesti aula clauditur, sed cuncta eius Diuinorum mansionum habitacula referantur.* Itaque iuxta banc expositionem peculiare quoddam virginum priuilegium, summāque cum Christo familiaritas explicatur.

Cur dicatur in ore Virginum non fuisse inuentum mendacium?

Et in ore eorum non est inuentum mendacium, sine macula enim sunt ante thronum Dei.

SECTIO VIII.

I. Aliam quoque laudem non medio crem Ioannes virginibus tribuit. *In ore*

inquit, eorum non est inuentum mendacium, sine macula enim sunt ante thronum Dei. Pro cuius illustriori cognitione, aduerte mendacium in sacris literis usurpari in primis pro rebus vanis, nihilque solidi habentibus, veluti Psalm. 4. *Filij hominum usquequo graui corde? ut quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?* id est, cur diligitis ea, quæ carnis sunt, & mudi quæ vana omnino sunt, & mendacij plena, hoc est, nihil solidi, verique boni continent? D. Hieronymus ita transtulit. *Filij viri usquequo inclyti mei ignominiosè diligitis vanitatem querentes mendacium?* vt ipse Deus loquatur, hominibusque suæ originis nobilitatem ante oculos proponat, quasi dicat: O vos inclytæ, & sublimes creature quousque vestræ dignitatis immemores ad vestram ignominiam vana, & fallacia diligitis? seu vt alij interpretantur: *Quousque gloriam meā vertitis in ignominiam?* Secundò, (quæ acceptio ex priore ortum habet) sumitur pro idolis. Hier. 8. *Quare auersus est populus iste in Hierusale auersione contentiosus apprehenderunt mendacium, & noluerunt reuerti.* Sic enim interpretatur D. Hieron. Tertiò, sumitur pro peccato mentiendi, quæ est germana verbi

Mendacium pro quibus usurpatur in sacris.

Psal. 4. 3.

D. Hiero.

Mundana omnia mendacium.

Hier. 8. 5.

D. Hieron.

Iob. 13. 3.

Prou. 10. 4.

Homo mendax pascit ventos.

Septuag.

frequentissimæque acceptio veluti Iob. 13. *Sed nomen ad omnipotentem loquar, & disputare cum Deo cupio, prius res ostendens fabricatores mendacij.* Vbi obiter aduerte esse quosdam veluti mendaciorum artifices, qui artem mentiendi profitentur quos propterea Iob appellat *fabricatores mendacij* quasi proprios huius operis artifices. Eodem modo sumitur mendacium, Prou. 10. *Qui nititur mendacium, hic pascit ventos, idem autem ipse sequitur aues volantes:* quanquā multo aliter, & in Hebræo, & apud Septuaginta legitur. Id quod duobus modis accipi potest. Vno modo, vt fit sensus, hominem mendacem pascere, id est, alere ventos, sicut pastor gregem suum pascit altero, vt pascat ventos, id est, pascatur ventis, sicut oues pascunt herbam: